Nr. 19. An. XXIX. 1866.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Duminec'a, Fói'a, candu concedu ajutóriele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Brasiovu 21/9 Mart.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Taxe'a timbrala a 30 cr. de fiecare publicare.

MONARCHI'A AUSTRIACA.

Transilvani'a.

Unu alu patrulea corolariu.

On. Red. si au luatu voia a face, la art. din Nr. 14. — Stadiulu etc. — unu alu treile corolariu, deci se am voia a face si alu patrule corolariu: Art. — Stadiulu — a lamuritu si defiptu pe deplinu politic'a nóstra traditionala, urmata dela 1438 incóce si cu tóte, ca politic'a unei natiuni, precum ceea a unui regimu se póte schimba dupa impregiurarile tempului, cari o pórta si o conditionéza, politica traditionala a natiunei romane in Transilvani'a in esentia s'a, nu se póte schimba, de órace impregiurarile au remasu totu acelesi, nu mai argumentele si modulu apararei in cluptarea ei, s'au schimbatu in multe privintie, din contra scopulu si tendintiele sunt totu acelesi, pentru cari s'au luptatu si au suferitu protoparintii nostri in cursu de mai multe secule si in modu, cari anevoia se afla parechia. . . .

Constitutiunile sprobate si compilate marturisescu pré competentu despre acele suferintie . . . n'au remasu parte din natiune, pe care se nu fia aruncatu cu tina si batjocura — acea legislatiune semibarbara inganfata de superbi'a feudalo-aristocratica, ura de casta si nationala; nici cleru, nici nobilime, nici poporu, nici relegiune nu remasera crutiate, vedi: A. c. p. I. t. I. a. 3. „az oláh vagy görögkscetájún levók, kik pro tempore szenvedtettnek."

t. 8. a. 1. „noha az oláh nátio ez hazában zem a státusok közzé nem számáltattott, sem vallások nem a recepta religiok közül való; mindazáltal . . . méglen pátiáltattnak, az oláh egyházi rendek ehez tartsák magokat."

t. 9. a. 1. „noha az oláh nemzet propter bonum publicum admittaltatott ez hazában, mindazáltal nem vevén eszébe állapotjának allacsony voltát."

p. V. E. 44. „oláhság puskával, tegezzel, karddal, csákánynyal, dárdával és egyéb fegyverekkel járni ne merészeljen."

— Stadiulu — afirma, cumca natiunea romana s'au incercatu cu tóta ocasiunea, a recapeta dreptulu perdutu de statu, a reintra in sistem'a de statu, cá — natio et ordo. Legile precitate ne dau adeverintia despre nisuinti'a protoparintiloru nostri tocmai in acele tempuri, din cari n'avemu alte documente; care se vede de acolo, pentruca legile totudeuna se referescu la templari si fapte din trecutu, deci este invederatu, cumca aci clerulu, aci natiunea facéau pasi pentru reaquirarea dreptului perdutu; antagonistii inse, neputendu respunde deadreptulu, au adusu aceste legi batjocuritóre si calumatóre, punendu in locu de argumente, faptele loru cele ilegale, comise in trecutu asupra natiunei romane. . . .

— Stadiulu — dice cumca s'au facutu incercari „pacifice si cu arm'a amana". Legea citata pre urma, pune — incercarea armata — atara de indoiala, deórace cugetandu, ca in Transilvani'a pe acelu tempu, resbelele era fórte dese, deci in locu de a opri poporulu, dela manuarea armeloru, din contra ar fi debuitu inarmatu . . . nu se póte supune alta causa motivatóre pentru punerea acelei lege.

In acele tempuri de trista memoria, politic'a cea drepta a natiunei se combatea prin legi batjocuritóre si impilatóre, astadi se combate prin sofismele — uniunei cu Ungari'a — a — continuitatei dreptului feudale.

Protoparintii nostri n'au parasitu natiunea si politic'a ei traditionala, atunci, candu nu li erá iertatu a porta: „nadragi, cisme, peleria ou dufia, camesia de giolgiu" a. c. p. V. E. 47. cecum se se póta folosi de alte ajutóre, pre candu antagonistii formau — pe regimu si legislatiune; — deci dar' in evulu alu XIX, candu natiunea romana este recepta in sistem'a statului este a patra natiune recepta, e status et ordo regni, candu depre inaltimea tronului este pronunciata egal'a indreptatire a ei cu celelalte natiuni, candu diplom'a Leopoldina nu mai léga manile regimului, candu tolerarea si feudalismulu nu o mai tienu in catusiile sale, candu natiunea are dreptu a lua parte in legislativa prin regalisti si deputati din sinulu seu; ór' prin barbatii sei de incredere participa in municipii, si candu romanii ardeleni sunt proprietari mai pe diumetate din teritoriulu Ardéiului (vedi „T. R." 1864 Nr. 33, 34, 35) romanii cei adeverati nu vor' parasio, nice se vor' abate dela politic'a ei cea traditionala. . . .

Dar' fiindcea antagonistii nu incetéa de a i se lungi in dromu, si de a da legislatiunei, municipiiloru si administratiunei publice o directiune, cu totulu prejudiciósa legaleloru tendintie ale natiunei romane, prin urmare póte veni acelu tempu, ba póte ca o chiaru de facia, candu barbatii de incredere si romaniloru nu vor' puté participa la legislatiunea pe langa o simpla reservare de dreptu; ei se vor' vedé nevoiti a nu intra in dieta, adeca nevoiti a padi — deplina pasivitate.

Pentru casulu acesta ése a lu patrule corolariu din — stadiu — adeca: Deputatii alesi din partea maioritatei votantiloru romani, impreunandu se si inaintandu — representatiune — la loculu competentu, nu vor' intra in adunarea legislativa; acolo, unde votantii romani fiindu in minoritate, si vor' fi concentratu voturile sale intr'unu romanu de incredere, vor' demustra prin acésta, cumca deputatulu maioritatei acelui cercu de alegere nu representa convictiunea loru politica, prin urmare, natiunea intréga nu va fi representata in legislativa.

Urmarile acestei pasivitati vor' fi a) ca natiunea au denegatu concursulu seu pentru aducerea de legi prejudicióse drepturiloru sale politice; b) unu factoru va lipsi; c) nu si va inchide calea de a luera pentru sustienerea dreptului seu, pe care nice odata nu l'au abandonatu, nice au comisu ceva, a carui urmare se póta fi perderea dreptului; d) alegatorii, vor' avé a perde in 3 pene in 4 ronduri vr'o cateva dile, mergundu si alegundu de repetite ori, totu pe deputatulu probatu pentru statornicia s'a in politica traditionala. . . .

De cumva se va abate vr'unu deputatu dela acésta politica, . . . elu ar representa singuru numai individualitatea s'a, si nimicu mai multu.

Regalistii sunt chiamati corónei, su se representesce inainte de tóte interesele regimului, cu tóte aceste, au deplinu dreptu, se fia cei mai infocati aperatori pentru drepturile politice a le natiunei respective precum de a rondulu se si tampla. Participarea regalisiloru — nu compromite caus'a natiunala, de óra ce regalistulu representa numai o individualitate fisica, ér' dela natiune nu posede credentionale, cu inse nu presupunu, cumca regalistii romani si vor' parasi natiunea!

Pana candu nu sustau legi formale, cari prejudeca dreptulu politico-natiunalu, pasivitatea e plausibila. Despre casulu acelu durerosu, candu s'ar aduce astfelu de legi, nu vreu se tractesu acum.

La ori si care templare, fiitórea lege electorala va inmulti numerulu alegatoriloru romani, si vor' deveni totu mai multe cercuri alegatore in dispusetiunea loru. Votulu viriloru alu nobilimei, acestu ramu putredu alu arborelui feudalu, acésta ruinare étronta a seclului alu XIX, mai curendu ori mai tardiu, dar' de siguru se va rumpe si arunca la pamentu?! . . .

Miscari de alegeri.

Vingardu, in 8 Martiu 1866.

Domnule Redactoru!

Astadi pre la 11 óre dimenéti'a se fini scrutiniulu alegerei de deputatu tipsate pre 5. 6. si 7 a l. c. in comun'a Vingardu comitatulu Albei inferiore, si fora de intardiare mi tienu de detorentia a ve face o relatiune sincera despre cursulu acestei alegeri: cá publiculu interesatu se póta afla adeverulu, sesi póta face una judecata drépta despre resultatulu ce urméza mai in diosu, si in fine a'si formá o idea despre zelulu si dreptatea aratata de fratii maghiari chiaru cu antaia esecutare a unei legi octroite din cele multe croite de densii in 1848 si astadi statu de laudate totu de densii.

Se mi fia inse iertatu, pana a nu trece la cele petrecute in din'a de antaiu a alegerei, a atinge pre scurtu ceva si despre presér'a acesteia. Credu, ca nu va fi de prisosu, ba unele intemplari de atunci memorandule voru sierbi spre a infrontá recriminarile si calumniele, de cari itelegintí'a romana nu fù scutita nece macaru in locu de alegere, si se póte ca nu va scapa de asemeni nici in publicu.

Intru o conferintia tienuta in Blasiu, la carea participara si cativa barbati intieleginti din celalaltu cercu de alegere, dupa ce tienerea unei conferentie in Alba Julia pentru desemnarea candidatiloru se afla de imposibila, s'a statoritu: ca cu o di mai inainte de alegere inteligenti'a din ambe cercurile se se adune in cate unu locu mai aprópe de locurele de alegere (vedi Gazet'a Nr. 13 p. 50) spre a se intielége despre cele ce sunt de facutu pentru de a puté lua parte cu succesu la actulu de alegere. Ast'a conferinti'a determinandu-se pentru cerculu nostru a se tiené in comun'a Springu, pre tempulu desemnatu, de si intelegenti'a aici adunata, intre carea se aflau si cativa profesori din Blasiu, erá prea neinsemnata la numeru, tienú totusi unu feliu de conferentia. Dupa mai multe dispute judele cercuale S. H., care inca lua parte la acésta conferentia, venindu vorb'a despre candidatu, nu intardia a insira cativa barbati dela Guvernu si din cleru, dintre cari, déca romanii ar' desemná de candidata pre vre unulu, atunci, — adauge densulu — scia cà chiaru si maghiarii voru votisa pentru acel'a (?!) firesce ca maghiarii cam intielesera, ca romanii au de cugetu se aléga pre Acsente. Domniei sale i se da a se cunosce, cumca barbatii din cleru itsirati de densulu, dupa ce fara imbiati cu candidatur'a nu primira din cause fórte juste; éra incatu pentru celi dela Guvernu, desi sunt recunoscuti cá barbati bene meritati pentru patria, natiune si tronu, totusi in astfeliu de impregiurari pana candu s'aru afla barbati mai independinti, cari se póta lucra cu mai mare resolutiune si cutesare, intelegenti'a romana adunata, pre langa convingerea, ca si aceli barbati guvernisti aru fi tocmai asia de resoluti si zelosi, este de opiniune se-i crutia totusi de si aranca in óre care pericliu, ce numai sar' puté prevedé pentru densii in ori ce respectu.

Asia intelegenti'a se determina si mai tare a remané strinsu pre langa Acsente Severu, in care alegatorii romani si mai inainte erau incatu-va intieleri a'si concentra voturile sale. In 5 Martiu demanéti'a intelegenti'a, carea petrecú preste nópte in Springu, plecá cu dóua standarde catra loculu de alegere, si la intrare in comun'a Vingardu fù primita de catra alegatorii adunati pre ulitie cu strigari de bucuriu. Eli armarescu cu ochii si cu pasii tricolorului si nu se opresu pana sub umbr'a lui in curtea parochului gr. or. locale, unde descalecá intelegenti'a. Aici, spre nimirea toturoru, se audia din tóte partile: Ca déca e se alegemu, apoi Acsente erá numele rostitu de catra toti. Numai acumu

pótea afiá cineva greutatea, ce o ar fi semtitu ceneva, candu in contr'a unui torente esitu din gorile toturoru, s'aru fi incercatu a popularisá pre unu altu candidatu.

Alegatorii, aflandu voi'a intelegentiei de a luá parte la alegeri, cam pre la 8 óre se apropia catra localulu de alegere; dara maghiarii a dunati in o conferentia, in carea se aflau si doi preoti sasesci J. B. din Vingardu, si S. din Bergiun, nu'si finira inca disputele despre candidatulu loru. Ele cursera pana catra 9 óre cu atata inversiunare, in catu din departare se potea audi, ca unii voiescu pre J. Boier v. c. cá octroatu dela comitatu, altii pre advocatulu L. din Sabesiu, éra o a treia partida per colaboratorele Halmágy Sándor.

Dara Partidele se redusera la dóue, dintre cari un'a remase pre langa J. B. v. c. alt'a carea, precumu descoperira ei, insinua protestu, cece nu li se lasa in voia libera de asi desemna candidatulu, ci li s'a impusu dela comitatu J. B. si cu acésta se departa dela loculu alegerei fora de a votisá.

La $\frac{1}{2}$ pre 10 óre unu Zeik A. esindu in foisiorulu localului de alegere aduce spre cunoscientia alegatoriloru: ca dinsulu din partea comisiunei centrale este incredentiatu cu duceres presidiului pentru retragerea lui B L. (care insusi apoi 'si marturisi parerea buna, ca s'a retrasu, de ora ce J. B. candidatulu impusu de comitatu nu este spre placere, éra Axente candidatulu romanilor o prea severu), propune ca cele dóue cercuri chiamate la votisare pre diu'a antania, se si aléga dóue persóne de incredere cari se asiste la actulu alegerei.

Aci e de insemnatu: ca in comisiune din partea romaniloru erau cá membrii J. B. vice comitele si candidatulu maghiarilor, parochulu din Stregi'a unu barbatu prea betranu pentru de a functiona cá membru in o atare comisiune unde se recerea incordare si atentiune necurmata, si judele cerc. S. H. cá notariu, unu romanu cam slabutiu de angeru

Alegerile se incepu cu cerculu Albei, inse inca inainte de a'si tramete cercurile persónele de incredere, cari si de altmintrilea dupa intrare fura postate deindreptulu presiedintelui, si déca mai faceau cate o reflesiune, seau se apropiau de notariu li se mai atributia si numirea de „szemtelen“ (obraznici) de care numire se rugara prea frumosu, cá se fia crutati.

Alegutorii romani prin o deputatiune si insinuara reservele cu privire la actulu de alegere, dara neprimendase o alta deputatiune numai decatu cere cá celu pucinu se se petréca in protocolulu de alegere: Ca romanii se lasa la actulu de alegere numai pre langa unele reservatiuni, cari insinuate nu s'au primitu de catra comisiunea alegutoria, ce se si petrecù in protocolulu de alegere.

O a treia deputatiune intra fora intardiare si poftesce: cá d. Boeru János v. c. si membru in comisiune, primindu candidatur'a de deputatu se paraséca localulu alegerei, ori tienendu locului de membru se se lapede de candidatura. Presiedintele respunde, ca dupa instructiunile de alegere numai presiedintele este obligatu la asia ceva, pasindu de candidatu, ér' nu si membrii comisiunei; apoi si fora de aceea densulu nu are potere de a intregi comisiunea prin unu altu Membru, si asia cererea romaniloru se refuséza, si protestulu in contra-i nu se luá la Protocolu.

Alegerile decurgu. Romanii votiséa pre langa Axente omulu loru, maghiarii, sasii si nemesiutii romani din Csingudiu cu conducatoriulu loru P. Branu jude comunalu si celi din Barabantiu, firesce de orace acesti din urma cu o di doue mai inainte fura onorati cu o visita de catra B. J. votiréza pentru acest'a. Eli se talisra de corpulu loru nationalu, póte dora si pentruca pre sub imbracamente mai pórtá nesce petece de o piele de alte fientie. Nemesiutii prestinsi pentru cari se improvisá unu ospetiu mare la curtea colegiului din Ajudu si pretrecura bine dela ameadi pana in de séra, si unde apoi bine ospetati intre dantiuri si chiuituri fura petrecuti de o parte cu musica unoru laieti, de alta parte cu dispretiulu toturoru celoru alalti romani, ba chiar si cu alu pranciloru de pre strate.

Unu sange reu facù in maghiari cateva cuvente ale unui Profesoriu din Blasiu adresate catra alegutorii rom., carele fiindu provocatu de catra unii alegutorii dupa incetarea unui saltu executatu in tempulu pana a nu se reincepe alegerile de dupa amédi, sub umbr'a a dóue standarde in termini scurti descrise dilele amare ale romaniloru inainte de an. 1848, apoi starea locuitoriloru acestei tieri sub absolutismulu dela 1850 incóce si arata ingrigirea parentiésca a M. S. Imperatului prin edarea diplomei din 20 Oct. si a patentei din 26 Fauru, (candu poporulu prorupse in strigari se traie'asca Imperatulu) si scopulu dietei din Pest'a pentru care se facu alegerile ce decurgu, dupa care vorbitoriulu, nenumindu pre nimene, ci provocandu pe alegatori a strigá unu se traiésca acel'a, despre alegatorii a strigá unu se traiésca acel'a, despre carele eli sunt convinsi, ca va lucra amesuratu dorintieloru juste ale loru si pre care voiescu alu alege, toti erumpu a striga se traiésca Acsente. Acéste cuvente din urma fura mai neplacute pentru maghiari, cari incepura ale da unu intielesu cu totulu contrariu intentiunei vorbitoriului. Pentru diu'a de antania inca doua incidente memorabili. Maghiarii vediendu, cumca nemesiutii romani sunt asia de solidi intru votisarea pentru candidatulu J. B. se grabira a tramite dupa vreo siti 40 din comun'a Barabantu, cari nu se presentara, cá pre diu'a urmatória, fora de a se ingrigi, ca ce voru manca seu ce voru bé, se compara la loculu de alegere, altu cum voru plati cate 10 fl. glóba. Pre tempulu deputu toti cá unulu se aflara la loculu destinatu, si cu respingerea alegutoriloru dela ordene fiendu chiamati se votiséza, siora de unulu, toti votisara pentru J. B. primindu'si portiunea cá si cei din diu'a trecuta.

Mai durerósa era plangerea unoru romani de prin cateva comune, cari desi in urm'a censului de cate 30—40 fl. prin notari provocati a veni la alegere, fura reieptati, din causa ca in listele comisiunei nu se aflau inserisi. Altii mai crucisiau cu libelele de dare in coce si in colo aratandu la cate unu intelegente romanu, pre care 'lu intalnia, ca de si platiescu censulu pofitu de lege, nece nu fura chiamati la alegere, ba nece list'a alegatoriloru nu li se publicà spre a potè reclama la tempulu seu. Asia din comuna Daia la alegerea pentru diet'a din Clusiu fura la 200 censualisti, acumu erau chiamati numai la 100, dintre cari pana in 20 se reieptara din causa a mai susu aratata.

A doua di veni la ordene cerculu Blasiului si alu Pauciu cu sasii din cateva comune. Dintre acestia multi votisara pentru J. B. altii pentru F. Mangesius. Si acéste cercuri si insinuara reservatiunile loru, o patira inse c'a si cele din diu'a trecuta.

Entusiasmulu alegutoriloru romani in acésta di ajunse la gradulu celu mai inaltu, cu deosebire atunci, candu in mediloculu loru sosi unu numeru insemnatu de inteligenti mai cu séma din Blasiu, in cari se vedea, ca au tóta increderea. Betranii cu celi mai tineri la pana'a de amédiu se intreceau in jocurile esecutate cu multa gibacia. Se parea ca acésta di, in care romanii toti erau in vestmente de serbatoria, e un'a din cele mai mari festivitati de preste anu si unu omen de dile mai bune. D. J. B. care colegea voturile in acésta di intreba pre alegatori cu unu aeru mai greu, asia catu multi din acestia aduai in óresi care confusiune nece nu le venia in mente se mai pronuncia intregu numele candidatului loru, ba unii erau multumiti ca au potutu dice domnulu din Belgradu, Iosnu altii János si baronu in loculu de János si Boeru.

Ori si cine póte observa, ca maghiarii se ingrigira de tempuriu, vediendu ca romanii 'si concentréza voturile in Axente, ca alegerile se aiba resultatulu ce se va vedé mai in diosu, ce se póte precépe si din acea impregiurare, ca nu era unu intelegentu romanu, carui convenindu cu cate unu maghiaru acest'a se nu-i descopere ca déca nu era numai Axente candidatu romanilor, si eli aru fi votisatu bucurosu pentru unu altu romanu, ori cine se fia fostu acel'a(?) Eli erau fórte consternati, cá si candu romanii prin actulu loru de alegere aru fi voitu a mai pune odata pre Axente in fruntea loru de prefectu, ér' nu de unu anteluptatoriu pentru natiunea s'a cu argumente — arme moderne. —

In a trei'a di urma cerculu Singitinului si cateva comune remasera din diu'a trecuta. Romanii alegu pre Axente, sasii mai toti pre Mangesius.

O indignatiune mare cuprinse pre alegatori, candu comisiunea dupa amédi amana a 'si reincepe lucrarile pana pre la 4 óre. Ea deveni suspecta, cá cum ar'avé intentiune de a nu fini alegerile in acésta di; ér alegutorii se'si pierdia curagiulu de a mai asceptá pana in diu'a urmatória. Dorinti'a erá generala: ca o deputatiune se o provoce a si reincepe lucrarile, ér' de nu va voi atunci se-i descópere: ca vomu remané pre aici si o septemana de orace losme amu rabdatu noi odata si pentru lucruri dedisotórie, si totusi n'amu peritu.

Comisiunea provocata de acea deputatiune veni pela 4 óre, si continuà cu repedinue alegerile pana la $\frac{1}{2}$ pre 7 óre, candu apoi se incepù scrutiniulu, care inse, desi tienu pana la $\frac{1}{2}$ pre 12 nóptea, nu se fini pana astadi la 11 óre. Unii dintre alegutori in intunereculu noptei asceptara pana tardiu resultatulu.

NB. Ore cativa dintre cetatienii maghiari din Alb'a Julia, cari acolo 'si esercéra dreptulu loru de alegere, alergara si la acésta de aici, si votulu loru fù bine primitu de catra comisiune.

Ci unu lucru merita atentiune: A treia di de alegere Iosifu László jude singulariu in Alba Iulia se insinua comisiunii cá alegatoriu sub numele de László János in locuiu lui László László. Comisiunea facundu intrebare la colectorele de dare din Alba: de se afla László László in tabelele de contributiune? Se a respunsu negativu, asia comisiunea corese protocolulu, facundu din László László, László János, si pre acelu jude singulariu, cu tóte ca insasi comisiunea i scia adeveratulu nume de Iosifu László, dupa corectur'a facuta lu admise la votisare sub numele de László János; precaudu din contra altoru alegatori romani, dicundu ei ca i chiama Tóderu, éra in liste fiinda scrisi Teodoru seau Todoru, le denegà dereptulu de alegere.

Multi fura inscuintiati prin judii cercusii, cá se compare la alegere, éra aici se reieptara, precum N. T. din Blasiu, unu G. I. din Daia cu censu de 37 fl., I. C. totu de acolo cu censu de 40 fl., pre langa care mai platesce inca 48 fl. pentru ereditatea remasa dela fratele seu repausatu, unu N. M. din Springu, unulu din celi mai mari mosieri, si alti multi; precandu unu Militiei Peter din Vingardu, ne aflandu-se inscrisu in list'a alegatoriloru, fù inscrisu de insasi comisiunea dupa fratele seu sub litera b) si apoi admisu la alegere.

Nu de mai pucinu interesu e a amenti aici si acea impregiurare, ca dupa ce multi romani alegatori si dedera voturile sale lui Acsente fara vre unu altu predicatu; pentru ca la scrutiniu voturile acestea se remana fara de valóre, precum se crede, cu inspiratiunea totu de mai susu, pre la capetulu alegerilor unu D. Károly din Vingardu fostu porcariu, apoi Birisiu si acum vighitoriu a iscoditu unu altu nume Axente Vasilie; D. Ferencz vighitoriu si B. Károly numele de Axente Vazul, éra altulu din Singitinu: Blasiu Axente, pentru cari acestia si votisare.

De acéste nume comisiunea se si folosi fórte bine pentru de a restorná mesioritatea de voturi alui Ioane Axente, dicundu ca voturile „Axente“ nu se scia de Ioane Axente se tienu seau de Axente Vazul (Vasilie), cari apoi nece nu se luara in consideratiune.

Totu asemenea se intemplà si cu I. B, pre care maghiarii nu tientau intr'acolo cá se 'lu scóta decatu, cá castigandu unu numeru insemnatu de voturi si prin alte maiestrii se impedece esirea lui Axente de deputatu. In fine me rogu inca de pucina rabdare. Voturile se scotu din protocolulu dusu de notariulu Arányi jidovu de origine, acumu maghiaru incarnatu, si cu atat'a cunoscientia de limb'a romana, incatu nu scia a scrie bine unu nume romanescu seau nu voliésce; éra celu dusu de S. H cá romanu se dá deoparte sub cuventu, ca numai celu de antaniu e autenticu, care de altmintrelea in multe locuri nu consuná cu alui S. H. Aici sunt si variatiunile numeloru cu numerulu voturiloru: 1. Acsente cu 42 voturi, 2. Ioane Axente cu 228, 3. Axente 209, 4. Sentea Iuon 7, 5. Iuon Arszintya 20, 6. Assentea Iuon 22, 7. Axente 4. Belgradu 3, 8. Assentea 31, 9. Sentea 6, 10. Axente Severu 6, 11. Domnu din Belgradu 1, 12. Axente Vasilie 3, 13. Axente Blasiu 1, 14. Bornutiu 1, 15. Gazda 1, 16. Gaitanu 1, 17. Maria S'a fispanu 1, 18. D. vicispanu 1, 19. D. János 2, 20 Iuon din Belgradu 1, 21. Baroan 1, 22. Iuon 1, 23. Senkire (nimene) 1, 24. Mangezius 60, 25. Boeru Mihaiu 2, 26. Boeru János 273, 27. Böér Alispán 12, 28. Böér 77. Sum'a 1014 voturi.

Dupa scoterea voturiloru din numitulu protocolu, indesiertu se incercara romanii, ce erau oá persóne de incredere, se arate, ca intre Axente, Assente si Sente nu este nece o distin-

gere că si intre Alexandru, Alesandru si Sandu, ca-ce tóte incercarile li se fransera in corbicosi'a comisiunei.

Si asia resultatulu alegeriloru se dechiară de nulu *). r. B.

Cetimu in „K. K.“, ca la intrepunerea Blasianiloru r. guberniu ar fi sistatu alegerea hotarita de comisiune pe 19 Mart. cu cuventu, ca comisiunea nu era competenta a stramuta loculu, pentruca acést'a e competinti'a comisiunii de comitatu, casu analogu la sistarea alegerii in Fogarasiu.

La Fogarasiu comisiunea centrala insarcinata de cea districtuale? inca hotarise odata locurile alegeriloru, la Sieceasa si Lisa, si in. r guberniu sistà alegerile la reclamarea Fogarasianiloru maghiari, cari miscara tóte punendusi carulu in petri, că ambe alegerile se se faca in Fogarasiu, pentrucă se póta mai leane corumpe alegatorii in favórea lui T. Dar' óre de ce n'a decisu comisiunea districtului, unde se se tiena alegerile si cate cercuri se se faca? Ca atunci neci r. guberniu nu potea sista alegerile de ar' fi totu rechiamatu maghiarii din Fogarasiu. —

In **comitatulu Turdei.** Premitemu, ca unguri temendose că nu cumva din comitatulu Turdei se reesa vreunu deputatu de alta nationalitate decatu maghiaru, că antaiulu midilocu preventivu a otaritu inca in com. comitatense, că alegerea se se intemple in Turd'a pentru totu comitatu, că asia cu atatu mai siguru se póta paralisá prin numerulu celu mare de alegatori, care le promitea legea electorale de spiritu suprematisticu si aristoeratiecu, in opidulu Turd'a si in celelalte opide ung. din giurulu ei pe alegatorii de prin celelalte parti ale comitatului totudeodata vediendu si óresicareva garantia in acést'a pentru scopulu lor.u, scindu, ca asia unu numeru frumosu de alegatori din partile mai departate ale comitatului din causa departarei mai bucurosu se voru lipsi de dreptulu loru de alegere, decatu se calatorésca cu spese mari la loculu prefiptu pentru alegere intr'o departare de 10—18 miluri, in care privintia, neci ca s'au insielatu, pentruca indreptatitii sasi si romani din Sz. Reginu, precum neci inteligintia romana atatu deacolo, catu si din giurulu lui, dimpreuna cu o mare parte de alegatori nu au venitu la alegere. — Unu asemenè midilocu palliativu sia asecuratu prin compunerea comitetului centralu, si adeca acest'a s'a composu dupa placiulu comitetui supremu, in care romanii abea au fostu representati prin 5—6 romani facie cu numerulu ungariloru impatratu. In siedintiele acestuia s'a pretrinsu din partea romaniloru ou tóte poterile, că se fia representati dupa cuviintia si dreptate in comisiunile consecriétóre, la care comitele supr. a respunsu cu sange rece, pentru ce se fia, chiaru in totu loculu romani, au dór' ungurii nu sunt de ómenia?! in fine la multele resonari pro si contra d. e., ca neamu saturatu de tutori'a altora etc. resultatulu a fostu remanerea romaniloru in minoritate. Totu asemenè sórte a avutu parerea romaniloru si in privinti'a onoratioriloru satesci si a instructiunei guverniale séu mai bine a interpretarei legei electorale din 1848. Argumentele romaniloru se ascultà numai cá de sila si de rusine, dar' a feritu Ddieu se póta intórce pre cineva dela calea cea ratacita, dela politio'a de a suprimá dela egoismulu celu intiepatu, dela sofismele cele revoltatórie de sangele omului. — „Constitutiun'a de 1000 de ani nu sufere, legile nóstre nu permitu“ — erá respunsurile loru *).

In comisiunile consecriétórie inca erau romanii abia prin cate unu individu romanu, — representati ici colea prin unu jude procesuale — si in unele locuri numai prin individi romani, care uitandusi de detorinti'a loru catra natiune a intratu in soldu unguresou — din care causa consecrierile au fostu pentru romani in cele mai multe parti nu numai nefavoritórie, dar' chiaru nedrepte.

---

*) Dar' reservarea nu o ati tramisu si deadreptulu la Majestate, déca comisiunea nu vru a o primi? R.

*) Celu, carui ei lipsiea in 1. art. o doga de *formalismu* se vina in scóla la Domni de acestia, că se invetia, ca pe terenulu dreptului istoricu — primitu ér de base a reconstituirii — fara a fi *formalistu* incarnatu si déca se póte si ultraistu, nu scoti nemica la cale, de catu póte umiliri! — R.

Va dice cineva, pentru ce nu ati reclamatu?

Dar' óre la cine, unde se mai asculte a-stadi reclam'a romanului?!

Aceste au premersu, se vedemu acum cum a decursu alegerea:

In 28 Febr. incependuse alegerea cu orasiu Turd'a si Ghirisiu, Ghirisenii au sositu cam pela 10 óre ante amédi in piati'a Turdei, unde s'au intalnitu cu vreo 900—1000 votisanti din Turd'a; romanii din Gyéres cam la 36 insi au venitu condusi de bravulu si neinspaimantatulu loru preotu Petru Vlassa. Unu oratoru anume Jancsó, insarcinatu anume cu rol'a de a castigá cu vorbe dulce animile pentru Tisza si br. Huszár, candidatii ungariloru, se ridica in midiloculu alegatoriloru presenti si vorbi urmatórele:

Cei mai demni si mai apti de a representá comitatulu sunt condidatii unguri, candidatii romani (pentruce é de sciutu, ca romanii, pentrucá alesii ungariloru se nu mai siba ocasiune a plesni pre romani in facia cu acea; ca densii representésa si pre romani, in un'a conferintia tienuta din partea mai multoru inteligenti a otaritu, cá voturile romane se se concentrese in doi candidati romani si anume in persónele Dlui Demetriu Moga si Dr. Ioane Ratiu) au lusatu parte la diet'a din Sibiiu, unde s'au adusu nisce legi blastemate, ei cá si toti romanii, cari au lusatu parte la diet'a din Sibiiu, s u n t ó m e n i d e n i m i c a s i b l a s t e m a t i (?) asemenea de nimicá si blastemati sunt toti romanii, cari pórta vestminte de postavu, (ho! ho!), numai romanulu cu sucmanu este omu de omenie (?!)*)

Parochulu Petru Vlassa cu romanii votisanti din Gyéresiu ne ascultandu vorbele nerusinate ale unui veniticu (schonnai) strigara se traiésca candidatii romani.

Oratorulu unguru turbatu de acésta portare brava si resoluta a parochului si a romaniloru Ghirisieni se intórsa catra ciu cu cuvintele: dühös oláh-pap, Istened — etc.

Din sutele de cetatiani, carii steteau in pregiurulu lui nu s'a aflatu neci unulu, care se 'lu faca celu pucinu atentu, ca portarea densului póte dá ansa la unu scandalu, si acést'a impreginrare adeca tacit'a aprobare din partea cetatieniloru unguri a unei fapte atatu de marsiave a vatematu simtiulu de onóre alu fiscarui romanu in celu mai mare gradu**).

Acésta fapta indata s'a facutu cunoscuta politiei si comitelui supremu, dar' n'a avutu neci o urmare, ba din contra se dice, ca unii cetatiani erau gatá a intrebuintiá si potere in contra acelora, cari ar' cutezá alu arestá, si prin acést'a din nou au aprobatu cetatieni din Turd'a nerusinat'a si barbar'a portare a oratorelui loru.

In 28 Febr. dupa amédi au sositu mai multi intieleginti din pregiuru chiamati la votisare pre din'a de 1-a Martiu, si s'au intielesu despre modalitatile de a se intemplá votisarea din partea romaniloru de sub pól'a muntelui si din Campia in ordine buna — si cu libertate deplina.

De catra séra s'a cumparatu materia pentru unu standartu nationale, pe care cu graba mare l'au si gatitu 3 dame romane (Dna Emilia Ratiu, Iuliana Siuluțiu si Iuliana Baritiu). Acestu standartu in nóptea spre 1-a Martiu s'a tramisu la Ghirisiu, unde s'a si santitu deminéti'a adeca in 1-a Martiu.

Sub acestu standartu s'au unitu alegatorii romani din Campia si cerculu Arieșului?! Pana la podulu Turdei au venitu acesti alegatori in cea mai buna ordine si cantandu „Desteptate romane“, unde s'au insocitu cu alegatorii romani de sub pól'a muntelui, carii ei asteptau cu ardóre spre a se uni cu ei sub standartu romanu.

Cu unu entusiasmu rariu si portare esemplare au ajunsu in piati'a Turdei peste 700 de alegatori, condusi de inteligiinti'a indreptatita la votisare.

Ungurii cugetandu, ca romanii vinu a se uni cu ei prelanga candidatii loru, in momentulu, candu s'au opritu in midilocula piatiei, au descarcatu 2 pive, la a caroru sunetu din 700 sute si mai bine de guri romane au resunatu că unu trasnetu: „Se traiésca candidatii romani, se traiésca Demetriu Moga si Dr. Ioane Ratiu!!“

De aici dupa mai multe asemenea urari au plecatu catra casa comitatului, loculu destinatu pentru votisare.

Aici ajungundu intr'unu minutu s'au insiratu in 3 colóne lunga olalta si au intratu in cea mai buna ordine la votisare.

Neci unu romanu beatu si neci celu mai micu escesu din partea alegatoriloru romani nu s'a veditu pe piati'a Turdei.

Trebe se spunu adeverulu, ca neci absolutismulu de 13 ani, neci constitutionalismulu feodalu de astadi, neci intrigile si apucaturile marsiave n'au slabitu tari'a de caractern alu romanului si a inteligintiei lui. Nu iamu veditu neci odata mai entusiasmati pentru causa'a nationale, că in diu'a de 1-a Martiu

(Va urmá.)

---

*) Neci in scolile istariloru nu se vor fi propunendu asifeliu de doctrine caragióse! — R.

**) Perge pati patiens, pariet patientia palmam! Se suferimu! ca cine sufere pana in fine va invinge. Se fimu mari si in suferintie, dar' dreptulu totu se nilu aparamu cu flegma de englesu. — R.

Dela diet'a din Pest'a.

Pest'a 15 Mart. Eri pe la 11 óre in siedinti'a casei de diosu se ceti proiectulu comisiunii de 9 insi, cá responsu la rescriptulu r. intre cele mai mari incordari si cea mai profunda atentione a casei. Tocma sosira si vr'o 18 deputati maghiari din Transilvani'a, pentruca dintre romani inca numai unulu se ratasi pana acum la Pest'a, Moldovanu dela Vizakna séu Ocna Sibiiului; apoi Jozsi Hosszu nu mai e romanu. Sub decursulu perlegerii la alinea 3, 4, 7, 9, 18 se facura aplause, ér' in fine unde, dupa repetit'a pretendere a tuturoru celoru cuprinse in adres'a 1-a, se cuprindea, ca cas'a unic'a s'a incredere o pune numai in a-nim'a cea parintésca a Mai. S'ale, licurindu si ceva apromisiune, ca se voru apucá de opulu cointielegerii, de proiectarea formalitatii pentru obiectele comune, splandele devenira scomotóse, mai vertosu audiendose cuvintele, ca vointi'a comuna a regelui si a natiunii va redá garanti'a vietiei constitutiunale. S'a potutu ceti pe feciele deputatiloru, ca aplaudarile erau óre cum inganate de o sfiéla care se vedea a predomni in tóta casa. Si se parea, ca acésta esiá din convingerea, cumca singuri ei nu sperésa unu succesu pre bunu la acestu responsu, care e numai o repetire si o motivare reflectatória a celei de antaiu. Dupa finirea cetirii presiedintele predede lui Francisen Deák in dieta unu album, tramisu din Kis-Ujszálás in Cumani'a catra presiedinte cu rogare, cá se i se imanese imaintea adunarii dietei. Deák primi albumulu intre aplause. Pe lunea victória se decise desbaterea acestei adrese, dar' nu se mai indoiesce nimené despre primirea ei nemodificata.

Se publicà apoi resultatulu alegerii comisiunii de petitiuni, in care intre 15 insi, nece macaru unu romanu nu se primi! Tocma in comisiunea cea mai delicata, cea mai generalu estimsa preste tóte obiectele de gravamini si de ignorari, neci unu romanu! bravo principiu alu dreptatii si fratietatii din adresa, unde se adla cá si racii tiganului. Mangaiere satisfacatória si pentru D. Gozdu. —

In **13** dupa curent'le dietali face presiedintele aratare, ca i-sa imanatu dóue propuneri in privinti'a cestiunii nationalitatiloru, un'a subscrisa de 22 deputati din comitatele slavace ale Ungariei de nordu de cuprinsu, cá se aléga o comisiune de 30 membrii spre a prelucrá unu proiectu de lege pentru asecurarea intereseloru deosebitelora nationalitati, intre cari erá subscrisi si Adolfu Szentiványi si c. Lad. Csáki, e Franciscu Berényi si principele Iulius Odeschalchi.

A 2-a propunere o dede Popoviciu Deseanu, dep. cerculai Radna din cottulu Aradu, care avea de obiectu totu alegerea unei comicomisiuni de 30 membrii spre a prelucrá neamanatu unu proiectu de lege pentru o drépta si fratiésca deslegere a cestiunnii nationalitatiloru, care numai póte sufer neci o amanare, si care pentru cei ce nu se tienu de natiunea maghiara este in fapta o cestiune de viétia si de propri'a sustienere, si ca cesti'a mai multoru milióne de cetatiani nu se póte postpune neci unei alteia, cu atatu mai vertosu, ca importanti'a si influinti'a ei pentru pacea interna si pentru tari'a patriei nu se mai póte ignora.

Aceste propuneri dupa unele reflesiuni pro si contra s'au primitu cá se se dé la tiparitu si se se impartiésca intre deputati, spre a se luá inainte in un'a din siediatiele viitóre. Se

citi si adres'a dietei croatiloru, prin care provóca pe diet'a Ungariei, sei dè respunsu, déca si candu e intentionata a alege deputatiunea respectiva, care se intre in consultare cu deputatiunea lo.u. Acésta decise a se face alegerea numitei comisiuni. — Se mai luara insinte unele rectificari si se incheiá siedinti'a anunciandusse cea viitória pe 17 Martiu. — In 19 se si primi adres'a. —

CROATI'A. Agram 14 Martiu. Croatii vediendusi caus'a in periculu de a fi data prada formalismului continuitatii de dreptu se intrunira fi formara o maioritate pentru caus'a nationala contopinduse partitele. In 9 se tienú desbatere despre instructiuni, cari se se dè nesmintitu la deputatiunea, ce va se se tramita la Pesta. Unionistii protestara in contra instructiunei amenintiandu ca, déca se va primi instructiunea propusa din partea maioritatii, care sună: Ca deputatiunea, la fipsarea relatiuniloru catra monarchia si la statorirea modului de a pertractá negótiale comune are a se incordá fora abatere, cá in organulu séu comisiunea, care va avé a pertractá obiectele comune, regatulu triunitu se fia representatu de sene separatu si nemedilocitu", atunci ei nu voru lua parte la alegerea deputatiunei. Instructiunea inse se primi cu maioritate de 8 voturi si asia fusionistii se potiguira, fiindnca pretindea cá regatulu triunitu se fia representatu colectivu in acelu numeru, pre care-lu no mésa legile din 1848, se intielege ca cu scopu de a nu jigni prepotenti'a maioritatii dietei, care si retiene formala destinatiune a representá tóta sufiarea din lumea asia numita magiara.

In siedinti'a din 12 se luá la cetire protestulu fusionistiloru, care cuprindea si principiulu formalu, ca instructiunea vine in colisiune si cu principiale adresei, si asia ei nu potu lua parte la alegeri. — Deci alegerea se facú fora ei si se decise, cá pentru serbatori se se amane diet'a, pana candu deputatiunea si va impleni misiunea; ér neintemplandusse acest'a pana la 1 Maiu atunci se se reincepa siedinti'ele Dupa aceea se decretá a se tramite multiumita Mai. S'ale pentru intarirea statuteloru academiei slaviloru de sudu si se luara insinte obiectele urbariali: decimele clericale se dechiara de desfiintiate dupa legea sustatória; contractele facute din partea Domniloru de mosii cu dieciuialistii se dechiara de nimicite si banii ce isu luatu domnii sub titululu acesta dela dieciualisti se i reintórca Domniloru inderepta si restantiele de dieciueli se nu se mai esecutese; tóte decimele eclesiastice cate-sau luatu dela 48 incóce se se restitue contribuentiloru: Toturoru comuneloru li se da dreptu de carciumaritulu urbarialu cu statea carciume, cate au si domnii prin dreptulu datu loru de catra regi. — Esa nationalii, cumu pórta de grigia pentru nationalii sei. —

In siedinti'a din 14 Mart. decise diet'a libertate religiósa pentru toti protestantii din Croati'a reservandu superinspectiunea deregatoriloru. —

AUSTRI'A INFER. Vien'a. Sub presidinti'a Mai. S'ale se tienú aici unu consiliu de maresiali, in care se facú intrebare, déca armat'a e in stare completa de batalia, in catu se póta in totu momentulu esi in campania, si déca e posibilu, cá deodata se se póta operá cu succesu la dóue punote, in nordu si in sudu? — La ambele intrebari se si dede responsu positivu, cumca se póte, si anumitu generalulu de arteleria Benedek se pronunció mai accentuatu despre acést'a. Apoi se puse la consultare casulu vre-unui resbelu eventualu cu Prusi'a si Mai. S'a s'ar fi multiamitu cu dechiarile generaliloru. — Diurnalele germane, care impartasiescu acésta scire cu tóta delicatetí'a de reserva, mai impartasiescu, ca gen. Benedek s'a si reintorsu la Verona, dupace s'au pusu la cale si alte mesuri de reforme militare.

— C. Mensdorf cu solulu mecsicanu Barandianan au subscrisu in 15 o conventione, care impoteresce pe regimulu mecsicanu a adiuná in statele austriace pana la 2000 voiuntari pentru unu corpu de voiuntari austriaci pentru Mecsico. Mediulócele trebuintiósе spre acést'a s'au si pusu in cursu. —

In BOEMI'A din caus'a mai multoru escese ale cehiloru in contra israelitiloru s'a introdusu dreptulu statariu in mai multe locuri. Se indrépta si tramite militia catra Boemi'a in apropiare de Prusi'a, care mai de multu timpu mobilésa si vre a si atrage la sine nu numai ducatele, ci si egemoni'a Germaniei. —

Cronica esterna.

FRANCI'A. Parisu. „Monitorulu" de eéra dice despre conferintiele Principateloru dunarene urmatórele: „Impregiurarile de facia nu sunt acuratu prevediute in protocolulu din 1859. Fe.manulu Pórtei din 1861 a facutu reservari. Acestea reservari contienea, ca luandu capetu regimulu lui Cusa ar fi a se examiná, óre n'ar fi a se dá intielepturlui opu provisoriu alu Pórtei unu caracteru definitivu. Poterile insinte de a se pronunciá asupra obiectului acestuia trebue se se puna in cointielegere cu Pórt'a. Prin adunarea conferintiei in Parisu si au alesu poterile calea cea mai potrivita spre a-se ajunge tient'a propusa. —

„La Presse" afla, cumca Prusi'a ar fi pronunciatu espirarea tractatului dela Gastein cu Austri'a, ceea ce inca nu se pré crede. —

ITALI'A, cu care cochetésa Prusi'a de mai multu tempu, iea mesuri pentru armare; a rechiamatu 30.000 din facultatí la arme si contingentulu de an. 1841—5, pe care mai eri lu amanase, éra lu rechiama la arme. Intr'acesa s'a intielesu cu Franci'a in privinti'a acoperirei imprumutului papalu din 1860. Itali'a vré a face unu imprumutu nationalu de 200 milióne cu privire la resbelulu eventualu. Ceea e dreptu si in semnatu si in camerele Italiei se facura alusiuni la resbelu si unu diuralu dice, ca conventionea din Sept. va aré in an. 1866 unu resbelu cá resultatu. Nu cumva cu aliantí'a nordica.? —

Despre ROMANI'A vorbescu diurnalele straine lucruri fórte incordate, cumca moldovenii se pregatescu a se desbiná de catra tiér'a romanésca, indata ce se va alege vre-unu principe romanu si cumca ar fi si chiamatu pe Gregoriu Sturza din Parisu spre scopulu acesta; cumca in Iasi s'ar fi adunatu la Stefanu Catargiu o adunare de boierii, spre a cere intr'o promemoria despartirea Principateloru dela poterile garante, inse comisariulu regimului Epureanu dede preste ei si desfacú adunarea oprindu compunerea promemoriei si degradandu pre mai multi oficiri amestecati. Tóte tipografiile in Iasi sunt ocupate de militari spre a impedecá tiparirea estoriufeliu de acte. Oficirii moldoveni s'au premenitu cu oficiri de dincolo de Milcovu, si alte mai multe cobituri rele. Ér pentru principe strainu sunt invoiti si moldovenii. Paserea malaiu visésa; strainii numai de bine nu voru a audi Cei ce vréu reu Principateloru nu potu vorbi bine de ele. Altufeliu vorbesce inse limb'a latina, pentruca atatu diurnalele italiane catu si „Monitorulu" Francisi publica sciri cu totulu favoritórie pentru Principate: cumca ordinea si linistea intre Iasi si Bucuresci se afla in cea mai buna stare; si se se afle, ca-ce numai o armonia generala va indreptati pe Franci'a a se opune la ori-ce politica de intrevenitiune. —

RUSI'A, Prusi'a si Austri'a voru incercá, dupa cum se crede in Petersburg, a tiene una si aceeasi politica in caus'a Principateloru facia cu politic'a apusenilloru, facundu póte si ceva trampa cu Prusi'a in privinti'a ducatelorn albingice, si dupa cum vorbiá mai eri „K. Z." Rusi'a s'ar multiami cu Moldova si pe Valachi'a ar lasa o Austriei cá Prusi'a se remana cu Holsteinulu. — Partit'a rusésca in Principate este acum cea mai activa, se védia cei cu dorere a intempiná reulu de tempuriu prin o armonia si o actiune teritória de ori-ce periculu. —

Unu reportu din Vien'a din 12 Martiu in „K. Z." vorbesce despre instructiunile, ce ar fi primitu prino. Metternich, solulu austriacu, atasiatu la cabinetulu de Parisu pentru conferintia din Parisu, care ar cuprinde, cá elu se stè pe longa dreptulu suzeranitatii si intregitatii Pórtei. Conventiunea din 19 Aug. 1858 si protocolulu din 6 Sept. si fermanulu Pórtei din 1861 dupa cum lu intielege Pórt'a se le sustiena si anumitu 1) cá Principatele se se apere in privilegiale si imunitatile loru standu sub garantí'a colectiva a poteriloru tractante.

2) Conventiunea din 1858 va fi basa pentru organisatiunea si relatiunile catra poterea suzerana, care conventiune dafipse unirea Principateloru cu unu dualismu guvernamentalu (celu din Focsiani).

3) Cumca protocolulu din 1858 si fermanulu din 1861 au avutu valóres numai ad hoc, pana candu va trai Cusa. — Se crede, ca se voru primi la conferintia si delegati din Romani'a, inse óre chiamati in solidum ori deosebi din fiscare Principatu, va decide conferinti'a. Sermana unione! cum iti dau róta si ocolu din tóte partile! —

Varietati.

— Mai. S'a c. r. apostolica cu pré'nalt'a scrisóre de cabinetu din 31 Ian. a. c. a benevoitu a denumi pe actualulu seu camerariu si comitele supremu alu comitatului Clusiu br. Ludoviciu Josika de consiliariu intimu liberu de tacsa alu Mai. S'ale.

— Br. Kemény, inca fù chiamatu in susu, nu se scie, ca la Vien'a séu numai la Pest'a.

— Academi'a maghiara scientifica primi acum de nou din fondulu tierei o subventiune anuala de cate 10.000 fl. v. a. si anumitu pentru edarea de opuri istorice 4000 fl. si pentru opuri archeologice 6000 fl. Dupa cum se scie statu universitatea, catu si acésta academia scientifica si o suma mare de alte institute in Ungari'a, cu tóta diversitatea genetica a infiintiarii loru, se sustienu si se dotésa, precum vedemu, mereu din fondulu tierei. — Déca sub cuventulu „natiunea maghiara", cum pretindea diet'a la desbaterea adresei, se intielege complecsulu tuturoru nationalitatiloru, apoi tóte institutele maghiare sunt si ale romaniloru fictione juris; si romanii cá atari numai au lipsa se se mai ingrigésca de nemica, pentruca natiunea maghiara va si mancá, pentrucá se se sature romanii, serbii, slovacii si nemtii. — Óre cate lascae (banuti mai mici decatu paralele) a primitu d. e. associatiunea rom. aradana? Dar' institutele marmuresianiloru romani nationale etc, care nu se afla cá 'n palma, óre nu pretinde ajutoriu dela fondulu tierei, in care cu buna séma, ca mai multu va incurge dela natiunea decatu dela maghiari? La pretensiuni radimate pe dreptu si ecuitate trebue se fimu mai cutesatori si asia diendu chiaru si obrasuici intrastata, incatu déca nu din simtiulu de ecuitate si dreptate, se se afle totusi siliti a nu dá, cu ni-se cuvine, impinsi si impetati de neincetatele cicanituri pretensive. Cuiu cu cuiu se scóte afara.

— Fost'a Dna Elena Cusa are de cugetu a se reintórce in Moldavi'a la mosi'a Ruginósa, si se crede, ca nu-i se va denegá aplaciadarea guvernului. Óre despartita, dupa cum se aude, or nu? —

— Albani'a si Greci'a dimpreuna cu insulele ionice sunt organisate intr'o societate greco-albanesa numita Junta, care are o conjuratiune latita printre toti grecii si albanesi dupa manier'a, care se observase si in Principate la conjuratiunea destronarii lui Cusa, in care conjuratiune se primescu numai caractere stoice si cu oblegatiune, cum erá si societatea Mariana, cá fiecare conjuratu se informese si se castige alti trei. Se afla si Garibaldisti intre densii si archiepiscopulu dela Corfu Ahanasiu se afla in capulu loru. Scopulu e reocuparea Bizantiului, cá nu cumva se-i iè romanii pe dinsinte, candu ar trage de mórte omulu celu bolnavu.

— Turcii tramisera trupe la Sutorina, dar la Rusciucu si mai multe, pentruca ar avé se reincépa éra cu fermanele a pune caimacamu in Principate.

— Cetatiui'a turcésca dela Belgradu erá aprópe de a fi aruncata in aeru, déca ar fi sucesu unui soldatu naimitu a aruncá carbuni aprinsi in magazi'a de munitiune, ce se afla sub cetate, care inse se prinse in facto delicti si indata se si puscá. —

Cursurile la bursa in 20. Martiu 1866 ata asia:

Galbini imperatesci	—	—	4 fl. 95 cr. v.
Augsburg	—	—	102 „ 50 „
London	—	—	104 „ — „
Imprumutulu nationalu	—	—	62 „ 30 „
Obligatiile metalice vechi de 5 %			59 „ 65 „
Actiile bancului	—	—	713 „ — „
„ creditului	—	—	139 „ 50 „

Redactoru respundietoru
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparitulu lui
JOANNE GÖTT.